

Nr 624.

Av herr **Lundberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 189, med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 juni 1938 (nr 274) om rätt till jakt, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 189 med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 juni 1938 om rätt till jakt m. m. föreslås en begränsad förändring i nämnda lag. På grund av jaktens betydelse även ur fritidssynpunkt hade det varit angeläget att vid en revision av 1938 års lag ta upp till behandling principerna för jaktens utövande, dess praktiska tillämpning och jordägarintressets skiljande från jakträtten. Vid den sena tidpunkt propositionen avlämnats är detta uteslutet, men det är angeläget att trots detta göra vissa erinringar till de nu föreslagna ändringarna i lagen.

Inrättandet av jaktvårdsområden är i princip ett erkännande av att en rationell vilt- och jaktvård kräver en neutralisering av den enskilda äganderätten till jakten. Jaktvårdsområdena innebära även väsentliga fördelar ur jaktvårdssynpunkt, men genom att den enskilda äganderätten till jakt bibehålles och berättigade hänsyn till de icke jordägande grupperna inom vårt land inte tagas, löser man icke de brännande frågor som inte minst på jaktens område äro till finnandes. En tillämpning av allemansrätten på jaktens område måste anses vara den enda hållbara principen, ty om den enskilda äganderätten avskiljes har samhället fria möjligheter att vidtaga alla de nödiga åtgärder som behövas för att skydda viltbeståndet samt tillmötesgå olika intressen i fråga om jakt. Riksdagen kan icke i detta sammanhang endast taga hänsyn till jordägarintresset utan har jämväl skyldighet att tillvarataga de icke jordägandes berättigade anspråk på att få utöva jakt. Möjlighet att arrendera jaktmark förefinnes visserligen, men möjligheterna i detta avseende begränsas av arrendesumman och jordägarernas vilja att upplåta mark. Det finns arrendatorer av jaktmark vilka nedlägga ett utomordentligt och föredömligt arbete, intresse och kostnader för viltvård på de arrenderade markerna. Men en sådan arrendator har intet rättsskydd när arrendetiden är ute; då kan jordägaren dra nytta av viltvården genom att uppsäga avtalet eller också höja arrendesumman på ett onormalt sätt. Det hade varit rimligt att när det nu föreslås en ändring av jaktlagen man sökt komma till rätta med hur och på vad sätt den icke jordägande befolkningen skall få tillgång till jaktmark och att den även tillförsäkras rättsskydd. I nuvarande situation är det väl endast möjligt för riksdagen att söka finna en form för att giva denna uppfattning till känna för regeringen.

Den föreslagna ändringen av 2 § 3 mom. i fråga om skärgårdsjakten sy-

nes icke motiverad. De remissinstanser, som anse att något licenstvång beträffande sjöfågeljakten ej kan anses föreligga, hävda en realistisk mening i detta sammanhang. Det synes icke föreligga någon berättigad anledning att frångå den nuvarande formuleringen i paragraf 13, och jag yrkar därför avslag å den i propositionen föreslagna ändringen.

Den sammanblandning av jaktvårds- och jakträttssynpunkter som skett i fråga om de föreslagna reglerna för jaktvårdsområdena är i högsta grad betänkelig. Jaktvårdsområdena få icke nyttjas som skydd för jordägarnas jaktmonopol, utan deras uppgift bör begränsas till att avse allmän jaktvård. De skola vidtagna skyddsåtgärder för viltbeståndet och inkomma med förslag till erforderliga skyddslagar ur denna synpunkt. Jägarförbundets särställning till staten kan väl motiveras endast ur denna synpunkt. För att kunna tillmötesgå denna arbetsuppgift erfordras en omarbetning av de föreslagna lagparagraferna om jaktvårdsområden, men om detta i dagens läge ej är möjligt, anser jag att 3 och 4 mom. i den föreslagna paragraf 13 böra utgå.

Licensjakten på älg bör om möjligt helt förbjudas. De större jordägarna utnyttja i många fall icke den ordinarie jakttiden för älg, utan lita i betydande grad till licensjakten. Om det är nödvändigt med en nedskjutning av älgbeståndet i något län, så är det ur olika synpunkter angeläget att den ordinarie jakttiden för älg förlänges för alla. Denna uppfattning bör riksdagen giva till känna.

Vapenförordningen borde även ägnas en allmän översyn. Rätten att äga ett hagel- eller kulgevär bör icke vara beroende av rätten till jakt. Är vapenförordningen motiverad ur inre säkerhetssynpunkt så är det orimligt att en liten jord- eller jaktvårdsberättigad grupp medborgare skall ha monopol på vapen, som även i en viss given situation kunna nyttjas för andra ändamål. Då skolpojkar och andra ha ganska fri tillgång till mausergevär och ammunition borde man överväga att revidera eller avskaffa vapenförordningen.

Av det anförda framgår, att jag anser att riksdagen nu borde införa allemansrätten i fråga om jakten i vårt land. Då denna mening i dagens läge icke är genomförbar, emedan nödiga utredningar och lagtextförslag icke föreligga, får jag uttala den meningen att utskottet vid behandlingen av propositionen måtte beakta de av mig anförda synpunkterna. Under dessa förhållanden får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta

1. att avslå Kungl. Maj:ts förslag om ändrad lydelse av 2 § lag om rätt till jakt samt bibehålla den nuvarande lagtexten i 13 §, samt
2. att avslå 3 och 4 mom. i den föreslagna paragraf nr 13.

Stockholm den 24 april 1951.

John Lundberg.